

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษา เรื่อง การส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลลำชี อำเภอน้องชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้ศึกษาขอเสนอสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ตามลำดับ ดังนี้

1. สรุปผลการศึกษา
2. อภิปรายผลการศึกษา
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษา เรื่อง การส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลลำชี อำเภอน้องชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ ปรากฏผลการศึกษา ดังนี้

1. การส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลลำชี อำเภอน้องชัย จังหวัดกาฬสินธุ์

ผลการศึกษา พบว่า การส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลลำชี อำเภอน้องชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและรายด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$; S.D.=0.38) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านสภาพแวดล้อม ($\bar{X} = 3.83$; S.D.=0.42) ด้านเศรษฐกิจ ($\bar{X} = 3.77$; S.D.=0.42) ด้านสังคม ($\bar{X} = 3.76$; S.D.=0.46) ด้านสุขภาพ ($\bar{X} = 3.64$; S.D.=0.45)

2. ผลเปรียบเทียบระดับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลลำชี อำเภอน้องชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามหมู่บ้าน

ผลการศึกษา พบว่า ผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านต่างกัน มีระดับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลลำชี อำเภอน้องชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ ทั้ง โดยรวมและรายด้านต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ข้อเสนอแนะของผู้สูงอายุเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลลำชี อำเภอน้อยชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยผู้สูงอายุให้ ข้อเสนอแนะเรียงตามลำดับความถี่สูงสุดไปหาความถี่ต่ำสุด 3 อันดับแรก ดังนี้

- 3.1 ควรมีการส่งเสริมกิจกรรมของชมรมผู้สูงอายุมากขึ้น
- 3.2 ควรมีการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับผู้สูงอายุเพื่อให้ลูกหลานมีส่วนร่วม
- 3.3 ควรมีการจัดงบประมาณเกี่ยวกับการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น

อภิปรายผล

จากผลการศึกษา การส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วน ตำบลลำชี อำเภอน้อยชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้ศึกษาได้นำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ระดับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วน ตำบลลำชี อำเภอน้อยชัย จังหวัดกาฬสินธุ์

ผลการศึกษา พบว่า การส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหาร ส่วนตำบลลำชี ทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การส่งเสริม คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลลำชีค่อนข้างดีพอสมควร ซึ่ง เป็นไปได้ว่านอกจากองค์การบริหารส่วนตำบลลำชีจะดำเนินงานด้านการดูแลผู้สูงอายุตาม นโยบายรัฐบาล โดยเฉพาะเรื่อง การจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ด้านที่อยู่อาศัยแล้ว ยังมีการ ส่งเสริมในด้านอื่นๆ ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ จตุพล เจริญธัญญา กร (2554 : 68) ได้วิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานส่งเสริมคุณภาพชีวิตของ องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกำแพงเพชร ผลการวิจัย พบว่า สภาพการดำเนินงาน ส่งเสริมคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกำแพงเพชร ในภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสภาพแวดล้อม ผู้สูงอายุ มีระดับการส่งเสริม อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า องค์การบริหารส่วนตำบลลำชี มีการรณรงค์ในการกำจัดขยะมูลฝอยในชุมชน มีการซ่อมแซม/ปรับปรุง ถนน เดินทางไปมา สะดวก มีการซ่อมแซมที่อยู่อาศัยและปรับสภาพบ้านให้เหมาะกับผู้สูงอายุ ด้านเศรษฐกิจ ผู้สูงอายุมีระดับการส่งเสริมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านการจัดสวัสดิการต่างๆ ให้กับผู้สูงอายุเป็นไปด้วยดี ทำให้ผู้สูงอายุมีรายได้เพียงพอต่อ การเลี้ยงชีพ ด้านสังคม ผู้สูงอายุมีระดับการส่งเสริมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า องค์การบริหารส่วนตำบลลำชีมีการส่งเสริมการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชุมชน

มีการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในชุมชน และนอกจากนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลลำชี มีการสร้างเครือข่ายช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาความเดือดร้อน ด้านสุขภาพ ผู้สูงอายุมิ ะระดับการส่งเสริมอยู่ในระดับมาก แต่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่นๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้สูงอายุมีความเอาใจใส่ในเรื่องการดูแลสุขภาพมากขึ้น และมีความต้องการที่จะให้องค์การ บริหารส่วนตำบลลำชีมีการส่งเสริมทางด้านโภชนาการเพื่อให้ผู้สูงอายุมีสุขภาพร่างกาย แข็งแรง การออกกำลังกายและมีภูมิคุ้มกันโรคมมากขึ้น การออกบริการด้านการตรวจ สุขภาพประจำปี ปีละ 1 ครั้ง อาจยังไม่เพียงพอกับความต้องการของผู้สูงอายุ การบริการเยี่ยม บ้านผู้สูงอายุ ยังไม่ทั่วถึง

2. ผลเปรียบเทียบระดับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตองค์การ บริหารส่วนตำบลลำชี อำเภอหนองชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามหมู่บ้าน

ผลการศึกษา พบว่า ผลเปรียบเทียบการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลลำชี อำเภอหนองชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามหมู่บ้าน พบว่า ผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านต่างกัน มีระดับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลลำชี อำเภอหนองชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ ทั้ง โดยรวมและรายด้าน ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยรวมผู้สูงอายุที่ได้รับการส่งเสริมอยู่ในระดับ มากที่สุดคือ หมู่ที่ 6 มีค่าเฉลี่ย 4.11 และผู้สูงอายุที่ได้รับการส่งเสริมอยู่ในระดับน้อย คือ หมู่ที่ 3 มีค่าเฉลี่ย 3.57 ซึ่งผลการศึกษาเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในแต่ละ หมู่บ้าน ได้รับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตแตกต่างกันออกไป กล่าวคือ สภาพปัญหาและความ ต้องการของผู้สูงอายุแต่ละพื้นที่มีความแตกต่างกันไป ทำให้การส่งเสริมคุณภาพชีวิตของ ผู้สูงอายุแตกต่างกัน เช่น หมู่ที่ 6 เป็นหมู่บ้านขนาดใหญ่ มีจำนวนผู้สูงอายุมาก มีสภาพพื้นที่ ที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัยทุกปี ทำให้ที่อยู่อาศัย และพื้นที่ทำกิน ได้รับความเสียหาย จึงทำให้ได้รับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุอยู่ในระดับมาก ซึ่งแตกต่างจากหมู่ที่ 3 สภาพพื้นที่โดยทั่วไป เป็นหมู่บ้านที่มีขนาดเล็ก มีจำนวนผู้สูงอายุน้อย สภาพพื้นที่ ไม่ได้รับ ผลกระทบจากอุทกภัย จึงทำให้ได้รับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุอยู่ในระดับน้อย ทำให้ระดับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลลำชี ในแต่ ละหมู่บ้านแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้

ในการศึกษา การส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลลำชี อำเภอมืองชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้ศึกษาได้ข้อมูลเสนอแนะบางประการอันอาจจะเป็นประโยชน์ต่อองค์การบริหารส่วนตำบลลำชี ดังนี้

1.1 อบต.ควรมีการจัดบริการตรวจสุขภาพอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง อย่างทั่วถึง การบริการตรวจสุขภาพที่บ้าน บริการให้ความรู้ แนะนำ การดูแลสุขภาพที่ถูกวิธีให้กับผู้ดูแลผู้สูงอายุ การให้บริการแนะนำเกี่ยวกับสุขภาพและโรคร้ายไข้เจ็บรายบุคคลโดยเน้นในเรื่องการบริโภคอาหารให้เหมาะกับช่วงวัย การออกกำลังกาย ซึ่งควรคำนึงถึงปัจจัยพื้นฐานที่แตกต่างกันของผู้สูงอายุแต่ละคน เพื่อให้ผู้สูงอายุนำความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติให้เหมาะสมในแต่ละบุคคล

1.2 อบต.ควรมีการส่งเสริมให้มีการฝึกอาชีพให้กับสูงอายุ จัดอบรมอาชีพให้เหมาะสมกับช่วงวัยของผู้สูงอายุ เพราะผู้สูงอายุในช่วงอายุ 60-69 ปี มีจำนวนมากและมีร่างกายแข็งแรง สามารถประกอบอาชีพได้ เพื่อให้ผู้สูงอายุได้มีโอกาสได้ทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น การจักสาน การทอผ้าพื้นเมือง การทอเสื่ออกก การแปรรูปอาหาร

1.3 อบต.ควรมีการส่งเสริมการถ่ายทอดทางด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น จัดตั้งศูนย์ถ่ายทอดด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น การจัดนิทรรศการภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อให้ลูกหลานได้ทำกิจกรรมร่วมกับผู้สูงอายุ

1.4 อบต.ควรมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ของผู้สูงอายุอย่างทั่วถึง เพื่อให้ผู้สูงอายุได้เข้าถึงข้อมูลข่าวสารและบริการทางสังคม เช่น จัดฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ให้กับผู้สูงอายุและผู้ดูแลผู้สูงอายุ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อทำการศึกษาในครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษา แนวทางการจัดสวัสดิการให้กับผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลลำชี อำเภอมืองชัย จังหวัดกาฬสินธุ์

2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลลำชี อำเภอมืองชัย จังหวัดกาฬสินธุ์

2.3 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลลำชี อำเภอมืองชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ กับองค์การบริหารส่วนตำบล

อื่นๆ เพื่อให้เห็นข้อแตกต่างและนำข้อแตกต่างนั้นมาปรับปรุงในการส่งเสริมคุณภาพชีวิต
ของผู้สูงอายุ ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด เกิดประโยชน์ต่อผู้สูงอายุและชุมชนต่อไป.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY